

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. februar 2021
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Malte Hansen
Sagsnr.: 2021-0030-5449
Dok.: 1801744

Besvarelse af spørgsmål nr. 521 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 521 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. januar 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Kjølby Miller-Harris

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 521 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Finder ministeren, at de beskrivelser, der fremgår af artiklen ”Medarbejder på åbent fængsel i Nordsjælland slår alarm: Fangerne styrer slagets gang”, Berlingske Tidende den 17. januar 2021 om forholdene i Horserød Statsfængsel, hvori det bl.a. beskrives, at de indsatte drikker sig sanseløst berusede og reelt har taget magten fra personalet i fængslet, er tilfredsstillende? Og hvad agter ministeren i benægtende fald at foretage sig for, at myndighederne igen genvinder kontrollen i fængslet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Kriminalforsorgen Hovedstaden, hvorunder Horserød Fængsel hører.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan herefter oplyse, at det generelle billede, som artiklen efterlader – at det er de indsatte, der styrer fængslet – ikke er genkendeligt.

I Horserød Fængsel har der dog periodevis igennem flere år været problemer med de indsattes adfærd, hvor der bl.a. har været grupperinger og en negativ subkultur. Problemerne, der typisk relaterer sig til handel med stoffer, er ofte styret eller understøttet af hjælp fra kriminelle udefra. Ledelsen i Horserød Fængsel følger i samarbejde med sikkerhedsenheden i Kriminalforsorgen Hovedstaden konsekvent op med indsatser, der kan imødegå problemerne, og der er løbende iværksat sikkerhedsmæssige initiativer i Horserød Fængsel.

Et væsentligt element i det sikkerhedsmæssige arbejde er således en observationsliste, der retter sig imod cirka 10 indsatte. Observationslisten opdateres ugentligt. De kriterier, der ligger til grund for en placering på listen, er blandt andet dommens karakter, den indsattes adfærd, disciplinære forseelser og personalets observationer. For at imødegå forekomsten af alkohol, euforiserende stoffer og andre ulovlige genstande gennemføres der i samarbejde med sikkerhedsenheden og forstærkningsholdet i Kriminalforsorgen Hovedstaden løbende storvisitationer. Forstærkningsholdet er en specialenhed, der kan tilkaldes konkrete fængsler, hvis der er behov for f.eks. en sikkerhedsmæssig indsats i en periode. I perioden 2018 til 2020 blev der på kvartalsbasis gennemført koordinerede storvisitationer med aktører fra

Kriminalforsorgen Hovedstadens ransagningshold, kriminalforsorgens narkohunde, forstærkningsholdet samt kriminalforsorgens uddannelsescenter. Horserød Fængsel er, sammenlignet med de øvrige institutioner i Kriminalforsorgen Hovedstaden, den institution, der får allokeret flest ressourcer til storvisitationer.

Det kan endvidere oplyses, at der i 2021 gennemføres et sikkerhedsprojekt, som vil medføre, at alle indendørs fællesarealer i Horserød Fængsel bliver videoovervåget fra fængslets centrale vagt. Dette understøtter, at der nemt og hurtigt kan dannes et samlet overblik i institutionen.

I løbet af 2021 vil kapaciteten i forhold til straffceller blive udvidet fra 5 til 10 celler. Dermed kan fængslet imødegå udfordringen med den hidtidige utilstrækkelige kapacitet i forhold til straffcelle og deraf affødt ventetid på afvikling.

Som en sikkerhedsmæssig opprioritering i forhold til personalet har Kriminalforsorgen Hovedstaden besluttet, at fængselspersonalet i Horserød Fængsel aktuelt af sikkerhedsmæssige grunde skal bære håndjern som en fast del af uniformeringen.

For at imødegå eventuelle udfordringer med bemanning er det den 20. januar 2021 besluttet, at forstærkningsholdet midlertidigt vil kunne assistere med vagter i Horserød Fængsel, idet der pt. er ledig kapacitet omkring forstærkningsholdets assistancer.

2. Afslutningsvis kan det oplyses, at problemstillingerne i Horserød Fængsel i varierende grad også gør sig gældende i andre åbne fængsler, hvor samme tendenser har vist sig over de seneste år. Det bemærkes i den forbindelse, at kriminalforsorgen – grundet de nuværende kapacitetsmæssige udfordringer – kan have vanskeligt ved i nødvendigt omfang at gennemføre overførsler fra åbne fængsler til lukkede fængsler.

De sikkerhedsmæssige forhold bliver løbende vurderet i sikkerhedsorganisationen med henblik på iværksættelse af målrettede initiativer, hvor behovet varierer fra fængsel til fængsel. De forhold, der gør sig gældende i Horserød Fængsel, kan således ikke direkte sammenlignes med forholdene i andre åbne fængsler, idet direktoratet dog kan oplyse, at sammensætningen af klientellet i de åbne fængsler generelt er blevet mere forhærdet og konfliktsøgende.

Der vil i 2021 blive gennemført en række centralt styrede sikkerhedsindsatser, der tillige vil få betydning for sikkerheden i de åbne fængsler. Som del heraf implementeres der i 1. kvartal 2021 nye sikkerhedsfunktioner (sikkerhedskoordinatorer) i alle fængsler og arrester, herunder Horserød Fængsel, hvilket vil

styrke kriminalforsorgens mulighed for at reagere over for problematisk adfærd fra indsatte. Sikkerhedskoordinatorerne vil blive understøttet af yderligere medarbejdere i kriminalforsorgsområdernes sikkerhedsenheder, som vil skulle bistå med at sikre, at sikkerhedsprocedurer i fængsler og arrester efterleves, og at der er fokus på indsatte, der ikke er placeret under de korrekte sikkerhedsmæssige forhold, og som grundet f.eks. konfliktsøgende adfærd skal overføres til andre fængsler.

Kriminalforsorgens sikkerhedspartnerskab drøfter på baggrund af forholdene i Horserød Fængsel på ny de sikkerhedsmæssige forhold i de åbne fængsler ved et møde i februar 2021.”

Jeg ser med stor alvor på situationen i Horserød Fængsel og i kriminalforsorgen generelt. Som det fremgår af direktoratets udtalelse, er der iværksat en række tiltag lokalt i Horserød Fængsel for at opretholde kontrollen og sikkerheden i fængslet.

Kriminalforsorgen står generelt i en udfordrende situation med stor mangel på både fængselsbetjente og fængselspladser. Det sker i en tid, hvor der i øvrigt er kommet flere indsatte i kriminalforsorgens institutioner. Disse udfordringer rammer desværre også Horserød Fængsel.

Den seneste opgørelse fra kriminalforsorgen viser, at der i 2020 var en gennemsnitlig kapacitetsudnyttelse på lidt over 100 pct., og prognosen for 2021 viser, at belægget forventes at stige yderligere til ca. 104 pct. Det er ikke en holdbar situation i længden.

Jeg er helt bevidst om, at de ansatte i kriminalforsorgen yder en ekstra stor indsats, og jeg har stor respekt for den opgave, de hver dag løser med at sikre trygheden for alle os andre. Det er derfor også vigtigt for mig, at de har de fornødne forudsætninger for at kunne opretholde kontrollen og sikkerheden i fængslerne og varetage en effektiv kriminalitetsforebyggende indsats.

Der er dog tale om udfordringer, som har bygget sig op over en årrække, og det kommer – realistisk set – til at tage tid og kræve prioriteringer at løse dem. Der blev på finansloven for 2021 afsat ca. 95 mio. kr. for at afhjælpe de akutte udfordringer. Men der er behov for, at vi tager mere grundlæggende fat.

Det vil vi gøre, når der skal forhandles en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen, hvor det er helt afgørende, at der tages konkrete skridt til at få kriminalforsorgen tilbage i balance igen. Derfor vil regeringen også lægge op til, at både kapacitets- og belægssituationen, bemandsituationen og den kriminalitetsforebyggende indsats bliver centrale temaer, når vi skal forhandle en ny flerårsaftale.